2015'TE KÜÇÜK TASARRUF

Çisel İLERİ
İKV Proje Müdürü

EV ALETLERİ MERCEĞİNDE

AB vatandaşları için **1 Ocak 2015 itibarıyla enerji verimliliğinde yeni bir dönem başladı**. Bu yeni dönemde pişirme araçlarının etiketlenmesi, kahve makinelerine, modemlere, alıcılara otomatik stand-by modunun zorunlu hale getirilmesi gibi evlerinde, iş yerlerinde kullandıkları elektronik cihazlara ilişkin kurallar değişti. AB'de, bu değişimle birlikte hane başına yılda 45 euro tutarında enerji tasarrufu öngörülüyor.

Bilindiği gibi Avrupa Birliği (AB) vatandaşları için 1 Ocak 2015 itibarıyla enerji verimliliğinde yeni bir dönem başladı. Bu yeni dönemde pişirme araçlarının etiketlenmesi, kahve makinelerine, modemlere, alıcılara otomatik stand-by modunun zorunlu hale getirilmesi gibi evlerinde, iş yerlerinde kullandıkları elektronik cihazlara ilişkin kurallar değişti.

Enerji verimliliğinde yeni bir döneme girilen AB'de, bu değişimle birlikte hane başına yılda 45 euro tutarında enerji tasarrufu öngörülüyor. Toplam 11 milyon hanede son beş yılda 100 milyar euro tutarında enerji tasarrufu yapıldığı düşünüldüğünde, önümüzdeki dönemde bu oranın katlanarak artacağı tahmin ediliyor. Ancak bu tasarrufun kullanıcılar ve üreticilerin ötesinde AB'nin enerji güvenliği ve iklim değişikliğiyle mücadele politikaları açısından da değerlendirilmesi gerekiyor.

Avrupa Komisyonu'nun tahminlerine göre tüm eko dizayn ve enerji etiketlemesi düzenlemeleri yıllık 166 milyon ton petrole yani İtalya'nın birincil enerji tüketimine eşdeğer bir tasarruf sağlayacak. Çevre açısından değerlendirecek olursak sadece 1 Ocak 2015'te yürürlüğe giren yeni düzenlemeler sayesinde bile 2020 yılı itibarıyla karbondioksit salınımının yılda 15 milyon tona düşeceği öngörülüyor.

YENİ DÜZENLEMELERİN KAPSAMI

1 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemelerle tüketicilerin yemek pişirirken, kahve yaparken veya internette gezerken enerji tasarrufu yapmaları ve enerji etiketlemeleri ile internetten satın aldıkları ürünlerin verimlilik oranlarını görebilmelerini hedefleniyor.

İnternet Üzerinden Satışlarda Enerji Etiketlemesi Zorunluluğu: 2015'e kadar internet üzerinden satışlarda toptancılar sadece ürünün hangi enerji verimliliği sınıfına ait olduğunu belirtmekle yükümlüydü. Yeni düzenlemeyle internet üzerinden satış sırasında ürünlerin enerji etiketlerinin de gösterilmesi zorunlu hale geldi. Örneğin, eskiden internet üzerinden satışlarda sadece "A enerji sınıfı ürün" diye belirtilirken artık ürünün A+ ya da A++ olup olmadığı görülebilecek. Böylece enerji tasarrufu açısından ürünlerin tüketiciler tarafından kıyaslanması daha kolay yapılacak.

Pişirme Ürünlerine Enerji Etiketlemesi: 2015 yılına kadar mutfakta kullanılan pişirme ürünleri içinde sadece elektrikli fırınlar enerji etiketiyle satılıyordu. Yeni düzenlemelerle evlerde kullanılan doğal gazlı fırınlar ve aspiratörler için de enerji etiketlemesi zorunlu hale geldi.

Ağa Bağlı Cihazlar İçin Otomatik Stand-By: Modem, dekoder, alıcı, ağa bağlanan TV, yazıcı gibi yeni ağa bağlanan cihazların herhangi bir işlem yapılmadığında otomatik olarak stand-by ayarına geçecek şekilde üretilip, piyasaya sürülmesi gerekiyor.

Kahve Makineleri İçin Otomatik Stand-By: Yeni kahve makinelerinin belirli bir süre kullanılmadığında otomatik olarak stand-by ayarına geçecek şekilde üretilip satışa sunulması zorunlu hale geldi.

YENİ DÜZENLEMELERİN TÜKETİCİLERE ETKİSİ

Günümüzde tüketicilerin giderek daha fazla internet üzerinden alışverişe yöneldiği biliniyor. 1 Ocak 2015'te yürürlüğe giren düzenleme tüketiciler için enerji verimliliği kıyaslamasında internet üzerinden alışveriş ile mağazadan alışveriş arasındaki farkı ortadan kaldırıyor. Bu da tüketiciler açısından internetten alışveriş yaparken de ürünlerin enerji verimliliğini kıyaslayabilmek ve böylece daha tasarruflu alışveriş yapabilmek anlamına geliyor.

Yeni düzenlemeler kapsamında pişirme ürünlerine getirilen enerji etiketlemesi zorunluluğu tüketiciler için kullanımda tasarruf imkânı yaratıyor. Avrupa Komisyonu tarafından yapılan değerlendirmeye göre, enerji verimliliği sınıfı A+ olan doğal gazlı fırın kullanım ömrü boyunca D sınıfa kıyasla 180 euro tasarruf edilmesini sağlıyor.

Ağa bağlı cihazlara getirilen otomatik stand-by modu zorunluluğu, ürünlerin performansını etkilemeksizin hane başına yılda 40 euro tasarruf anlamına geliyor.

Avrupa'da evlerde ve iş yerlerinde yaygın olarak kullanılan kahve makinelerine getirilen yeni stand-by düzenlemesiyle her makinede %30 oranında elektrik tasarrufu sağlanması hedefleniyor. Komisyona göre kahve makinesinin kullanım süresi boyunca toplam 45 euronun üzerinde tasarruf elde edilecek ki, bu zaten neredeyse makinenin ortalama fiyatına tekabül ediyor.

Yeni düzenlemelerin neticesinde Avrupa'da bir ailenin yılda 45 euro tasarruf edeceği öngörülüyor. Tamamen enerjiyi verimli

DÜZENLEMELERİN ÇEVRE AÇISINDAN ÖNEMİ NEDİR?

- Yeni düzenlemeler sayesinde 2020 yılı itibarıyla karbondioksit salınımının yılda 15 milyon ton düşeceği öngörülmekte ve bu rakam, Bükreş gibi bir şehrin yıllık emisyonuna eşit.

- Tüm mevcut stand-by modda kullanım dikkate alındığında karbondiyoksit emisyonu 28 milyon ton düşeceği öngörülüyor. Bu rakam 1,5 milyon hanenin yıllık emisyonuna denk geliyor. Tüm ekodizayn ve enerji etiketlemesi düzenlemeleriyle yıllık 166 milyon ton petrole eşdeğer bir tasarruf sağlanması bekleniyor. Bu rakam İtalya'nın ya da 60 milyon ailenin yıllık birincil enerji tüketimine denk geliyor.

kullanan ürünleri tercih eden Avrupa'daki bir aile ise 2020 yılına kadar yılda ortalama 465 euro tasarruf edebilecek.

ÜRETİCİ VE TOPTANCI İÇİN DÜZENLEMELER NE ANLAMA GELİYOR?

Komisyon tarafından kabul edilen bu yeni düzenlemeler üreticiler, toptancılar, üye devlet temsilcileri, tüketici organizasyonları ve çevreci STK'larla görüş alışverişi içinde hazırlandı. Aynı şekilde AB'nin diğer ekodizayn ve enerji etiketlemesi düzenlemeleriyle birlikte Avrupa'daki şirketlerin rekabet gücü açısından stratejik bir kazanım olarak değerlendiriliyor.

• AB'de tüketicilerin %85'inden fazlası ürün satın alırken enerji etiketlemesi kullanıyor. Avrupa iş dünyası için bu yılda ekstra 55 milyar euro kazanç anlamına geliyor.

• Ekodizayn düzenlemeleri AB çapında ortak kurallar getirdiği için 28 ülkenin farklı kurallarına uyum maliyetini ortadan kaldırarak, maliyetleri düşürüyor ve rekabetçiliği artırıyor.

• Enerji verimliliğiyle ilgili önlemler AB sanayiini düşük kaliteli ve düşük maliyetli ithal ürünlerin rekabetine karşı koruyor.

• Enerji verimliliği düzenlemeleri AB ürünlerini yabancı pazarlarda da daha rekabetçi hale getiriyor. Komisyon tarafından yapılan son araştırma, AB ülkeleri dışında kalan ve enerji etiketlemesi düzenlemeleri kabul eden 59 ülkenin yaklaşık yarısı AB'nin kullandığı enerji etiketi dizaynından esinlenmiştir. Buna Brezilya, Çin, Güney Kore, Rusya ve Güney Afrika gibi büyük ekonomiler de dâhil.

DÜZENLEMELER TÜRKİYE İÇİN NE ANLAMA GELİYOR?

Türkiye'nin en büyük ticaret ortağı olan AB pazarındaki bu yeni düzenlemeler, Türk ihracatçısını yakından ilgilendiriyor. Öyle ki, bu ürünleri satan Türk ihracatçıların teknik standartları ve koşulları karşılamaları gerekiyor. Öte yandan aynı perspektifle, AB'de üretilen fırın, kahve makinesi gibi ürünlerin Türkiye pazarına gireceği de düşünülürse, yerli üreticiler rekabet güçlerini ve pazar paylarını korumak durumunda kalacaklar.

Türkiye'nin AB'yle katılım müzakereleri sürecinde enerji faslının halen müzakerelere açılamamış olması kabul edilemez bir durum. Ancak fasıl açılsın/açılmasın Türkiye'nin müktesebat uyumu konusunda çabalarını sürdüreceği, en yetkili ağızlardan defalarca vurgulanıyor. Bu kararlılığın en önemli göstergelerinden biri, 2019 yılına kadar atılacak müktesebata uyum adımlarını sıralandığı Ulusal Eylem Planı.

Tüm bunlar neticesinde AB'nin yeni düzenlemelerine Türkiye'nin de uyum göstermesi kaçınılmaz oluyor. Türkiye yeni açıklanan 2015-2019 Enerji Stratejik Planı'nda enerji tasarrufunu, en temel önceliklerden biri olarak benimsemişti. Yeni düzenlemelerle birlikte AB için öngörülen tasarruf oranları, tüketici, üretici, çevre ve enerji arz güvenliği açısından enerji verimliliğinin önemi gibi unsurları bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekiyor.

"2015 AVRUPA KALKINMA YILI" BAŞLADI

Avrupa Kalkınma Yılı, 9 Ocak 2015 tarihinde Riga'da düzenlenen açılış toplantısıyla başladı.

2015 Avrupa Kalkınma Yılı kapsamında, "Bizim Dünyamız, Bizim Onurumuz, Bizim Geleceğimiz" sloganıyla düzenlenecek etkinliklerle AB kamuoyunun AB Kalkınma Yardımı konusunda farkındalığının artırılması amaçlanıyor.

2015 yılının Kalkınma Yılı olarak ilan edilmesi girişimi, AB vatandaşlarını AB'nin kalkınma ve işbirliği politikasına ilişkin bilgilendirmek ve kamuoyunun katılımını güçlendirmek amacıyla Letonya'da bir sivil toplum örgütü tarafından geliştirilmişti. Aynı zamanda 2015'in Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne (Millennium Development Goals/MDGs) ulaşmak için hedef yıl olarak belirlenmiş olması da, 2015'in Kalkınma Yılı olarak ilan edilmesinde önemli bir rol oynadı.

2015 Avrupa Kalkınma Yılı'nın açılış töreninde bir konuşma gerçekleştiren Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker, temel haklara saygı konusunda atılması gereken birçok adımın olduğunu hatırlatırken, Avrupa Komisyonu'nun dünyanın yoksul bölgelerine destek olmaya devam edeceğini ifade etti. 2015 yılı sonrasındaki programın amaçlarının yoksulluğun azaltılması, doğanın korunması, barış ve insan haklarına saygı ekseninde belirlendiğini vurgulayan Juncker, tüm bu amaçların hâlihazırda da gözetildiğini sözlerine ekledi. Juncker, aynı zamanda tüm AB vatandaşlarına bu amaçların gerçekleştirilmesine katkı sağlamaları yönünde çağrıda bulundu.

▲ 2015 Avrupa Kalkınma Yılı kapsamında, yıl boyunca düzenlenecek etkinliklerle AB kamuoyunun AB Kalkınma Yardımı konusunda farkındalığının artırılması amaçlanıyor.